

PIEKTDIENA, 12. JŪLIJS, NR.6

BALTĀ AVĪZE

NO ZĒNIEM PAR VĪRIEM

Šā gada 3x3 saiets Neretā būs atmiņā paliekošs ne tikai ar pirti iešanu, bet arī ar zēnu iniciāciju vīru kārtā. Ievirzi „No zēniem par vīriem” vada trīs pieredzējuši vīri Juris Batņa, Jānis Atis Krūmiņš un Roberts Šilings.

J.Batņa stāsta, ka šī ievirze ir loģisks turpinājums tam, ko vilku mācībā vairākus gadus puikām ir mācījis J. A. Krūmiņš. Viņš turpina, ka, apmeklējot skolas un runājoties ar skolotājiem, viņi ir atzinuši, ka visgrūtāk ir strādāt ar zēniem vecumā no 12 -16 gadiem. Tas ir vecums, kad pamostas testosterons – tā daudzums organismā pieaug 10 – 20 reizi. Senāk vīriešiem vajadzēja kļūt par medniekiem, karavīriem, tagad pēc tā vairs nav pieprasījuma. „Mūsdienās puikas savu vīrišķību nereti cenšas apliecināt kaujoties, dzerot vai lietojot narkotikas, agrīni uzsāk seksuālo dzīvi. Tas ir signāls, ka vīri nedara to, kas viņiem būtu jādara. Sen senos laikos mums bija ne tikai trīs ģimenes godi, bet arī iniciācijas jeb speciāli iesvētēšanas rituāli. Viena no iesvētēm bija zēniem, kad viņi sasniedza 12 gadu vecumu, ko savā triloģijā „Zīmogs sarkanā vaskā” apraksta Jānis Lejiņš. Pēc īpašām apmācībām zēni tika iesvētīti un viņi saņēma lielo nazi, jo mazais nazītis puikām bija jau no sešu gadu vecuma. Ar šo lielo nazi puīši varēja gan aizstāvēties, gan arī nodrošināt savu izdzīvošanu. Šajā vecumā puikas saskaras ar seksualitāti un viņam tas ir ļoti grūts posms. Turklāt jāņem vērā, ka pašlaik zēniem ir grūti identificēties ar savu dzimumu, jo bieži vien

zēnus audzina mammas vienas, arī bērnudārzā un skolā viņus galvenokārt audzina sievietes. Arī mūsdienu izglītības sistēma nav vērsta uz to, lai bagātinātu skolēnu garīgo pasauli. Pēc 9.klases skolēni ir apjukuši un nesprot kādēļ viņi dzīvo, kāda ir dzīves jēga, ko viņi grib darīt. Tāpat viņiem nav priekšstata par nāvi. Ir jāsaprot, ka nekam nav jēgas, ja neproti izdzīvot,” pamatojumu ievirzes nozīmīgumam raksturo J. Batņa.

Neretas uzņēmējs Juris Budris laipni atvēlējis savus laukus, kur noņemnes puikām iekārtot apmetni, kurā nedēļas laikā puīši ir uzmeistarējuši slieteni, iekārtojuši ugunsкура vietu, iemācījušies, kā alternatīvi ar kramu un

metālu iegūt uguni, pagatavojuši loku un bul-tas, lāpas, kas piesūcinātas ar parafīnu. Pateicoties R. Šilingam, zēniem bija iespēja apgūt paš aizsardzības pamatus, izmantojot seno cīņas ieroču kopijas, kas zēnos attīsta gan individuālo, gan kolektīvo atbildību. „Mēs zēniem nelasām lekcijas, bet, darbojoties kopā, runājam ar viņiem par daudzām svarīgām lietām, kas viņiem dzīvē ir jāzina. Šodien pēc daudzinajuma būs ievirzes kulminācija, kur zēniem tiks kurināta pirts un viņi izbaudīs pirts rituālu, būs visu nakti jānosargā ugunskurs, lai tas neapdzistu. Tāpat būs sarunas par to, ko nozīmē būt vīrietim, dziedāsim karavīru dziesmas. Es ļoti ceru, ka zēniem tas paliks prātā un viņi tā būs ieguvuši visai dzīvei nepieciešamas prasmes,” stāstīja J.Batņa. Ievirzi apmeklēja 19 zēni, zēnu iniciācijai piekrituši 7 zēnu vecāki. Kopā ar saviem dēliem nozīmīgajā pasākumā būs arī četri tēvi.

Daiga Kļanska
Maira Dzeņa foto

DIENAS KĀRTĪBA

SESTDIENA 13. JŪLIJS

77.00 – 9.00 Celšanās,
rīta rosme
9.00 – 9.30 Brokastis
9.40 – 10.10 3x3 TV
ziņas
10.15 – 12.45 Rīta ie-
virzes
13.00 – 14.00 Pusdienas
14.00 – 19.00 Izstāde,
gatavošanās noslēguma
vakaram
19.00 – 20.00 Vakariņas
20.15 – 22.00 Noslēguma
vakars
22.00... Danči, nīkšana
Dzirnavu salīnā

PAZIŅOJUMI

Saieta 3x3 TV ie-
srakstu diskā var
pasūtīt darba grupas telpā.
Priekšapmaksā Ls 5. Disku
saņemsiet pa pastu divu
nedēļu laikā.

APSVEIKUMS

Sirsnīgi sveicam
Marinu Zāraku
dzimšanas dienā!

PADOMI NOSLĒGUMA KONCERTAM

1. Katrai ievirzei īss, bet ievirzi labi raksturojošs priekšnesums. Praktisko ieviržu dalībnieki, kuri darbus izvietos noslēguma izstādē arī tiek laipni aicināti piedalīties ar priekšnesumiem noslēguma koncertā.

2. Katrai ģimenei sestdien pēc pusdienām jāpagatavo vismaz viena pirtsslota, kas būs ļoti nepieciešama noslēguma koncertā. Materiāli un padomi pirtsslotu darināšanai tiks nodrošināti skolas priekšā.

3. Noslēguma koncerta laikā bērniem būs iespēja darboties dažādās radošajās darbnīcās, lai vecāki bez rūpēm varētu piedalīties ieviržu priekšnesumos. Bērņus līdz 3 gadu vecumam vajadzēs pieskatīt vecākiem.

4. Uzreiz pēc noslēguma koncerta estrādē sāksies danči un nīkšana, tādēļ dancojamās kurpes un dziesmu klades jāņem līdzi. Dančus spēlēs Ilga Reizniece un Andris Davidons.

Ieviržu vadītājiem lūgums priekšnesumus pieteikt **Ansīm Bogustovam** līdz rītdienai, plkst. 12 vai arī tos pieteikt Informācijas centrā. Tāl. 2945 5722.

PAZIŅOJUMS

Atrastas automašīnas atslēgas. Jautāt informācijas centrā.

„BALTĀS AVĪZES” REDAKCIJA

Daiga Kļanska, Uldis Siliņš, Ilze Brinkmane, Zane Bukša, maketētāja Velta Mika. Redakcija atrodas lielās skolas otrajā stāvā biznesa inkubatorā 15. kabinetā, e-pasts: baltaavize@inbox.lv, mob. tālr. 29 808301.

Agra Mika foto

SATIKŠANĀS NO SIRDIS UZ SIRDĪ

„Pirmo reizi 3x3 ieradāties nelegāli Rucavā, kad gulējām teltī, bet Neretā 2002. gadā bija mūsu ģimenes pirmā nometne, kad līdzī bija Dora (šobrīd 17 gadi) un Justs (šobrīd 12 gadi). Sapratām, ka vēlamies braukt vēl un vēl. Tā kā būt 3x3 nometnē var tikai divus gadus pēc kārtas, tad nācās domāt, kā to realizēt,” stāsta Dina (36 gadi) no Ceplu ģimenes, kurai 3x3 pasaule jau kļuvusi par neatņemamu sastāvdaļu.

Šoreiz Neretā viņi ir jo īpaši kuplā skaitā: tētis Reinis (38 gadi), jau pieminētie Dora un Justs, vēl Jānis (6 gadi), Made (2 gadi), kā arī Reiņa brāļa Kristapa dēli Krišjānis (14 gadi) un Jurģis (12 gadi).

SĀKĀS AR SKOLIŅU BĒBĪSIEM

Ja kāds vēl nezina, tad Dina ir vecmāte un izveidojusi ģimenes veselības centru „Stārķa ligzda”. „3x3 sākumos nebija nodarbību bērniem no 0 līdz trīs gadu vecumam un Līga Ruperte atbalstīja mūsu ideju par bēbišu skolu, bet ar noteikumu, ka jāvada abiem ar Reini,” atklāj Dina un piebilst, ka visiem viņu bērniem izdevies būt šajā skoliņā. Tā kā pagājušajā gadā Dina un Reinis Ceplī bija saietā 3x3 vadītāji Kocēnos, tad Madītei iespēja būt vecāku ievirzē ir šeit.

Pirmā nometnes vadītāja Aloīda Jurčenko uzticējusies un viņi nepieredzējuši vadītāji sākuši vadīt jaunu ievirzi. Pirmo gadu bēbišu skoliņā atvesti septiņi mazuliņi, bet šogad jau ierodas 18.

Uz vaicājumu, vai notiekošo jau vērtē kā saietā vadītāji, kas lieliski izturējuši ugunsdrošības, Dina atbild, ka saprot, ka nevar spļaut akā un izprot, ar kādu darbu viss tapis. „Sīkas nepilnības visdrīzāk ir novērsta liela nebūšana,” uzskata Reinis.

Kad uz kopējo bildi ierodas arī bērni, jautāju Justam, kas iepaticies Neretā? „Patik skola, apkārtne, te ir plašums. No rītiem dodos uz latvisko virtuvi, jo man patik gatavot.” Tētis apstiprina, ka Justs ģimenē labprāt gatavo arī citiem, piemēram, uzcep olas vai popkornu mazajai māsiņai.

Ģimene atklāj, ka viņiem patik sports un visi pašlaik mācās spēlēt tenisu. Ziemā kopējā aizraušānās ir kalnu slēpošana. Visiecienītākais kalns Latvijā esot Gaiziņš.

PATĪK CILVĒKI UN ATMOSFĒRA

Pamazām ģimenē un arī 3x3 nometnē iejūtas arī Reinis Dagilis (17 gadi), kuru līdzī uzaicinājusi Dora. „Sākumā viss likās nedaudz neparasti, īpaši dziedāšana pirms ēdienreizēm, bet iepatikās danči un viss pārējais arī,” atklāj Doras draugs.

Doru esmu ievērojusi kā ļoti kustīgu, komunikablu. „Jā, man 3x3 patīk cilvēki un atmosfēra, kas liek katru gadu atgriezties. Kad nometne beidzas, jau gaidu nākamo, jo vēlos satikt draugus, apmeklēt ievirzes, ļoti patīk danči,” atzīst Dora. Viņa priecājas, ka atbraukuši arī brālēni un viņas draugs, tādējādi 3x3 piesaistot arvien jaunus cilvēkus.

Krišjānis par galveno ieguvumu atzīst dančus un iespēju spēlēt volejbolu, kā arī krusttēva uzticēšanos ļaut pašam izvēlēties. Jurģim patīk, ka iemācījies filcēt.

Mēģinu izvilināt, kas ir tas magnēts, kas draudzīgo Ceplu ģimeni pievelk 3x3 idejai. Dora atklāj, ka latviskums – visi runā vienā valodā un domā līdzīgi: „Nepamet ģimeniskā kopības izjūtu, zinu, ka esmu starp savējiem, jūtos kā mājās. Jebkurā vietā, kur dzirdu latviešu valodu, rodas izjūta, ka esmu mājās – dzimtenē. Nespēju sevi iedomāties dzīvot citā zemē, valstī.”

Dina uzskata, ka katram tomēr ir sava latviskuma izjūta. „Man tā saistās ar amatu mācību, dziedāšanu, būšanu kopā ar saviem bērniem. Ar lielu interesi vēroju, kā latviskais ieaug manos bērņos, tā nav tāda pati latviskuma apziņa, tā transformējas. Jauniešus vairāk uzrunā latviskie danči, iespēja būt kopā starp saviem tautiešiem, runāt vienā valodā,” teic Dina un piebilst, ka vērojot savus bērņus un citus jaunus cilvēkus, sa-prot, ka latviskums ir dzīvotspējīgs, lai arī mainīgs.

„Man iepatikušās pēcpusdienas un pievakares zālājā uz sedziņas, kad sarodas mammās ar maziem bērniem, piekusušie, nogurušie, visi, kas vēlas parunāt. Izveidojusies laba ievirze, kad apmaināties domām, pieredzē. Tā ir kā satikšanās no sirds uz sirdi. Šo ievirzi īpaši izbaudu,” smaidot teic kuplās ģimenes māmiņa. Varu piekrist, ka tā ir kā alternatīva nīkšanai mazu bērņu mammām, kurām nav iespēju tur būt. Dina piekrīt – sarunās atklājas un paplašinās redzesloks, kā pašlaik dzīvojam te un pasaulē, viens no otra kaut ko aizgūst, mācās.

VISLABĀK AR VISIEM KOPĀ

Ceplu ģimenes tētis 3x3 dziļāko jēgu saskata kā ģimenes pasākumā: „Ja es būtu viens, bez ģimenes, nezīnu, vai man būtu tik laba sajūta kā tas ir pašlaik. Man patīk intensīvā, strukturētā laika pavadīšana kopā ar ģimeni.”

Pēc pagājušā gada nometnes vadīšanas tagad zinot, cik daudz darba jāiegulda, jo pati nometne jau ir kā kulminācija ilgstošam procesam.

„3x3 zīst augšā uz kopējā viņa, patīk šī kopības izjūta. Iespēja vismaz reizi gadā satikt cilvēkus, kurus vēlos satikt. Visas šūnas organismā pārkārtojas braucot uz 3x3 un aizbraucot, atkal viss mainās,” pārdomās dalās Reinis Ceplis.

BRĪVAIS MIKROFONS

Nekad nebūtu iedomājusies, ka Brīvais mikrofons var būt tik – tik – tik ... jauks, mīļš, sirsnīgs, dvēselisks, dabisks ... Vadītāja Ingus Krūmiņa komentāri allaž bija vietā.

Trīsgadīgā Māra Barkāne atklāja šo pasākumu ar „Alfabēta” zināšanām (skolotāja 1. klasē būs laimīga!). Taču, manuprāt, pasākuma nagla bija viņas dziedātā „Atgriezies, atgriezies vēl vienu reiz/ Mana skaistā jaunība, man tevis žēl”. „To Māriņa noteikti dziedāja par laiku, kad bija divgadīga!” tā Ingus. Krišs un Māra Baškevici ar savu dziesmu pierādīja, ka patīk dziedāt foršu dziesmu, kam ir skaista melodija un vārdi. Rubeņu ģimene apgalvo, ka Neretā ir labāk nekā bija Cesvaines saietā. Četratā viņi dzied „Zili, zili kumeliņi”, arī spēlē. Pirms septiņgadīgās Dārtas Mežales uzstāšanās Ingus sasmidina skatītājus: „Laukus mēslo ar visādiem mēsliem (Ha-ha-ha-ha!), tie ir cūku mēsli, govju...” Kad Dārta sāk dziedāt „Sūda dziesmu”, Ingus teiktais top skaidrs. Pēc uzstāšanās aplausi. Anna Lisa Krūmiņa uz skatuves kāpa, lai dziedātu šūpuļdziesmu „Pele brauc, rati čīkst”. Ingus sauc: „Vai Ralfs Kažoks dzird?” Ralfs: „Jā! Man jāuzstājas!” No skatītāju rindu aizmugures puisis rikšo pāri skatuvei, uzkāpj visaugstākajā koru rindā. No turienes tika pieteikts: „Jums dziedās Ralfs Kažoks, viņam palīdzēs Marats un Emīls”. Pēc „Dari kā es” atskanēja svilpieni un gaviles. Pienākusi arī trīsgadīgā Gustava Uko Krūmiņa debija ar dziesmu par peciņu, kas skatītājos izraisa skaļas ovācijas!

Gustava Uko Krūmiņa debija. Andra Tomašūna foto

„Circenis un blusa” no Luksemburgas šoreiz dzied šūpuļdziesmu vilka bērnam (māmiņai uz krūtīm somā gul zīdainītis), tēvs Uldis arī koklē.

Nometnes dalībnieku priekšnesumi mijas ar Vītoli ģimenes – tēva Jāņa, mātes Daces, trīs viņu bērnu un dēla Kalvja draudzenes dziedājumu. Jānis atklāj, ka Uldis bijis viņam viens no pirmajiem skolotājiem, Uldis gan uzskatīja, ka tas esot pārspīlēts. Abu ģimeņu dziedājumā šūpuļdziesma vilka bērnam izskanēja atkārtoti. Cik tas bija mīļi! Jānis atklāj, ka mājās gaidot nopļautais siens, taču kopā būšana šeit esot aktuālāka. Vītoli 3x3 nometnē esot pirmoreiz, tāpēc tiek dziedāts „Liels notikums” kopā ar šeit satiktajiem jaunajiem draugiem.

„Brīvais mikrofons” turpina skanēt. Tiek izkustināti nosēdējušies skatītāji ar „Ir jau visi mūsu bērni sanākuši te”. Uz skatuves uzkāpj Valentīnas kundze no Latgales: „Munim vysim kauns, a man

kauna vairs nav. Vysi itū dzīsmu zyna i maņ paļeidzies.” Ar skatītājiem tiek dziedāta „Zynu, zynu tāva sātu”. Pēc Justa Cepļa saksofona spēles atskanēja ovācijas. 3x3 draugi dzied „3x3 dziesmiņu”, kas gan nav veltījums nometnei, jo tapusi vēl pirms 3x3 ienākšanas Latvijā. Trio „Stīgas” priekšnesums ir īss, Ingus komentārs: „Jā, labas dziesmas nav garas!” No skatītājiem skan: „Atkārtot, atkārtot!” (Kaut kas nebijis!)

Vija Moore atskaņo polku. Aizkustinoša bija Augšbebru ciema folkloras kopas „Varavīksne” dalībnieču „Dzimtenes dziesma”, kurā viņas izdziedāja smeldzīgas ilgas pēc dzimtenes”, izpelnoties grandiozas skatītāju gaviles.

Vītoli tēvs atklāj, ka dēls Kalvis piedzima Druvienā, kur kādreiz dziedātas skaistas dziesmas, ko viņi atraduši Folkloras krātuvē. Tiek dziedāta no aizmirstības izcelta dziesma pušiem un meitām. Dziesmā patiesi bija jāieklausās, lai izjustu to, kas domāts. Vītoliem pievienojas gan ritmu dalībnieki, gan dejotāji. „Ozols auga jūriņā” – meitenes dzied līdz Vītoli meitenēm, vīri velk līdz „Ē-ē-ē”. Cik varens skanējums! Draugi esot kā ozolu mūris! Izrādās, ka dzirdētā ir Sēlijas dziesma! Noslēguma dziesma „Pa kādu trauslu pavedienu” vēlreiz apliecināja Vītoli kopību, dabiskumu. Paldies par patiesumu!

Brīvā mikrofona noslēgumā Adriāns meistarīgi spēlēja ģitāru. Tēvs Tobijs un dēls Oskars no Austrālijas dziedāja par putnu kukabaru, kas ir radnieks zivju dzenim. Iepriekšējā naktī dibinātā grupa „Pie tā neglītā tikla” vienlaikus gan smalkā, gan rupjā balsī nodziedāja latviešu tautasdziesmu „Maza, maza meitenīte”, kam bija dziļi simboliska jēga... Priekšnesumā Ritai un Martai Bogustovām un Ancei un Rotai Laviņām malacīgi palīdzēja Renārs Kaupers. Koncertu noslēdza kautrīgie „Maugļi”, kas citkārt mēdz dziedāt par putniem, turklāt bez klausītājiem. Viņu varenajā izpildījumā izskanēja „Zilā dziesma” un „Zvejnieks mani aicināja”.

No malas raugoties, trīsreiztrīsnieki kļūst arvien vienotāki! Lai neaizmirstama piekt-, sest-, svētdiena!

Dace Kronīte

Vītoli ģimenes pārstāvji un „Circenis un blusa” dzied šūpuļdziesmu vilka bērnam. Maira Dzeņa foto

IEVIJ ZIEDUS VAINAGĀ

Zanes Bukšas foto

Bērniem, kuriem šī pasaule vēl ir jauna un noslēpumu pilna, ir noderīga katra stunda, kuru viņi pavada smeļoties jaunas zināšanas un

remdējot savu ziņkāri. 3x3 nometnē zināšanas netiek iegūtas sēžot klasē ar mācību grāmatu rokās, bet dodoties ārā un visu izbaudot pašiem, jo daba ir vislabākā grāmata, kurai visas lappuses dziļā saturā pilnas.

Iepazīt apkārt esošo, vakar bērnus aicināja Līga Reitere, iesaistot viņus dažādās izglītojošās rotaļās un iepazīstinot ar augiem un dzīvniekiem. Bērniem vajadzēja gan savstarpēji sadarboties un aizsietām acīm, tikai ar taustes palīdzību uzminēt koku, gan ieklausīties otrā, atdarināt dzīvnieku skaņas un tās atpazīt, gan vīt vainagus un laimes slotiņas no L.Reiteres salasītajām zālītēm, kuras vēlāk dāvināt vecākiem. Viena no dalībniecēm secināja, ka ar vainagu galvā viņa izskatās pēc „tautas

dziedātājas”. Pēc vainagu uzvīšanas un klausīšanās Vitolu ģimenes skanīgajās dziesmās, visi devās uz pļāvām, lai tikko vītos ziedus atrastu dabā un iepazītos ar tiem raksturīgajām īpašībām. Bērni uzzināja, kuri no augiem ir noderīgi un ārstnieciski, kuri no tiem ir indīgi. Visi dalībnieki pārgājienā devās ar basām kājām, un L.Reitere mācīja, kā ar čiekuru palīdzību veikt pēdiņu masāžu. Tika vērotas arī zemes bites. Martai no nodarbības vislabāk patika lasīt ziedus pļaviņā pie diķa, un viņa pastāstīja, ka tās dāvās savai mammai.

„Ja gadās apdedzināties ar latvāni, tad ar sprigani var šo čūlaino vietu parīvēt, lai nesāpētu. Arī šī puķe ir indīga, bet kombinācijā ar latvāni tā iedarbojas kā pretinde,” šajā un arī citos padomos dalījās L.Reitere.

Zane Bukša

BĒRNUS NEVAR UN NEVAJAG IEROBEŽOT

Ienākot gleznošanas ievirzē, klases vidū jau redzama maza izstāde ar tik tikko pabeigtiem bērnu darbiem. Šoreiz viņu fantāzija izpaudusies uz dažādās formas akmeņiem. Ievirzes vadītāja Dita Pavloviča stāsta: „Darbiņi ir ļoti dažādi, katram no tiem ir savs stāsts. Daži izvēlas zīmēt dzīvniekus, citi uz saviem darbiņiem attēlojuši dabas ainavas, vēstījumus ģimenēm un 3x3 nometnes simbolus. Bērnus nevar nekādos rāmjos ielikt un arī nevajag. Viņi kā vienmēr ir ļoti radoši, un katram ir sava individuāla pieeja, tādēļ viņus ir ļoti interesanti vērot darbībā, saka Dita.

Betija izvēlējusies gleznot 3x3 emblēmu, jo viņai ļoti patīk šī nometne. Uz pārējiem akmeņiem viņa attēlojusi to, kā divi draugi no 3x3 nometnes pastaigājas pa pļavu. Draugus viņa nolēmusi gleznot, jo 3x3 nometnē iepazīsies ar daudziem jauniem cilvēkiem.

Amandas spilgtākais darbiņš ir akmens ar uzrakstu „Mīļā ģimenīte”, tikai burtiņš „n” mazajai māksliniecei ir mazliet piemirsies.

Arī Paulīnas akmentiņi zaigo visdažādākajās krāsās. Katram no

Maira Dzeņa foto

tiem ir savs stāsts – uz kāda attēlota varavīksne naktī, uz cita – cilvēciņš no nākotnes ar zelta balonu, bet vēl uz kāda redzama maza glezniņa ar Latvijas karogu. Uz jautājumu, kāpēc viņa attēlojusi tieši šādus motīvus, Paulīna atbild: „Nū, es padomāju prātiņā un izdomāju.”

Trīnas darbiņš vēl top, nopietni koncentrējoties darbam, viņa glezno suni zvaigžņotā naktī.

Līvai no Pededzes nav viena vieno-

ta motīva, katrs darbiņš ir atšķirīgs. Uz viņas akmentiņiem rotājas gan dažādi ornamenta, gan tīģeris, gan ābola šķēle. „Gleznoju vienkārši to, kas pirmais ienāk prātā, paskatoties uz akmeni. To, kas taps, nosaka arī akmeņu forma,” saka Līva.

Tuvāk ar bērnu darbiņiem varēs iepazīties sestdien, kad skolas priekšā būs skatāma izstāde.

Zane Bukša

GADSKĀRTU GODOS KATRAM JĀBŪT LĪDZRADĪTĀJAM

Maira Dzeņa foto

„Dalos ar to, ko zinu, jūtu, caur gadu pieredzi, ko protu praktiski darīt. Priecājos, ka cilvēki meklē iespēju, kā haosu sakārtot. Dievs dod gudrību, lai cilvēki neuzķertos uz viltus zintniekiem, kas īpaši aktivizējas vispārējās krīzes laikā. Vienmēr esmu uzmanīga, ja kāds apgalvo, ka sazinās ar kosmosu,” teic **Julgī Stalte** visiem, kas sanākuši klausīties, kā svinēt gadskārtu godus ģimenē. Viņu satrauc masu pasākumi, arī fakts, ka Jāņus iesprosto pilsētā, lai arī ir lauku māja, dzimta. „Tu neesi kopā ar pirmsenčiem, neiegūsti spēkus, bet drīzāk negūstot patiesu baudījumu, kļūsti īgns, esi tikai patērētājs, nevis līdzradītājs. Ja svētki tiek rīkoti peļņai un izklaidei, tas ir pat postoši,” pārliecināta Julgī.

ENERĢIJAS KAMOLI

Ievirzi uzsākot, viņa aicina sastāties aplī un radīt labās enerģijas bumbiņas. Mūsu senči to neapzināti ieguva, kad tina kamolīti, bet indiāņi savāca enerģiju, pirkstus turot pret pirkstiem kā kamoliņu un strauji griežot aplus. „Vai jūtat, ka starp pirkstiem veļas kā biezs krējums?” Jā, tiešām fiziski izjūtam, ka veidojas krējuma bumba! Labo domu un enerģijas lādiņu uzliekam otram un pēc tam paši sev. Veidojam ritma un skaņas apli, kad katrs ieliek savu ritmu un skaņu, atbrīvojam balsi un saucam Julgī no tāluma šurp, bet der arī skaitāmpantiņš par draisko velnēnu:

Matīss, Matīss,
Vells tevi kratīs,
Ķers aiz matiem,
Sies pie ratiem,
Bāzīs maisā,
Metīs gaisā. Ū!Ū!

Ceturtdien Julgī stāsta, kā svinēt Meteņus, ko dara Ūsiņos, Lielā dienā, pavasara Māras dienā.

Meteņi – 6. un 7. februārī, kad norit laika maiņa, mainās mēness fāzes. Julgī stāsta, ka mājās kopā ar ģimeni koku zarus rotā ar baranku virtenēm. Bērniem patīk ar zobīņiem, bez roku palīdzības tikt pie graušanas. Senāk gāja ķekātās un ģērbās pretējos dzimumos. Klāja bagātu svētku galdu – no plaucētas mīklas gatavoja kaut ko līdzīgu vēja pikām un katra saimniece gudroja, kādu likt pildījumu. Atkarībā no laika apstākļiem brauca, šļūca, vēlās

vai skrēja no kalna. Darbi bija apdarīti, bija laiks braukt arī tālos ciemos. Dziedāja par gariem līnītiem, lai būt laba raža, spēku un enerģiju guva no dancošanas un lielīšanās, kuram garāki burkāni vai lielāki zobi...

Maskotie pārbauda māju tīrību, kā vīri sakārtojuši zirgu lietas, mūsdienās iespējams mašīnas garāžu. Ar kadiķu slotiņām tiek pie veselības pēriena. Bērniem pārbaudīja lasītprasmi. „Caur miklām attīstās simboliskā domāšana, tie ir domāšanas vingrinājumi,” skaidro Julgī.

METEŅA MĪZIENS UN VĒDERGRIEŽI

Drīz seko Pelnu diena, kad ierodas pelnāži. Julgī stāsta, ka senie līvi atceras vēl bērnības piedzīvojumu, kad nākuši vēdergrieži. Vīri ar koka tuteņiem imitēja, ka pārgriež vēderu un ņēma ārā desas.

Īpašs notikums ir Meteņa mīziens, kad metenis no koka met saldumus vai purina virsū sniegu. Meitas var sniegā izvēlēt puišus.

Gavēnī neatteicās no ēdiena, tikai ēda liesāku, jo ziemas krājumi lielākoties jau apēsti.

Tā kā dabā sākas atmoda, zem ledus mutuļo ūdeņi, ar dažādiem grabuļiem rokās un pie apģērba atbaida ļaunumu, negatīvo.

Ik pa laikam dziedam, ejam rotaļās. Izspēlējam kā saules rats iegriežas pavasarī.

Saulgriežos svarīga aizsardzība pret slikto, gaišā piesaiste, skaidro Julgī. Tuvojoties Lielai dienai (20 līdz 23. marts) viss saistās ar auglības rituāliem. Tiek krāsotas olas, ar tām noņem gan slikto enerģiju, gan var likt apstāties attīstībai. Lai dzīve ietu uz augšu, tad kārtīgi jāizšūpojas.

Tā kā mūsu vidū ir arī Julgī mazā meitiņa Anna Ki, tad izspēlējam rotaļu ar šūpolēm un visas tiekam pie mazulītes izšūpošanas.

„Sava loma ir putnu dziesmām, jo no jūras jāsasauca mazie putni un jāaizden melnie tumsas putni,” un seko rotaļas un dziesmas par putniem.

Dziesmu piedziedājumos vārds „šūvo” ir pret ļaunumu, bet ligo – lai piepildītos viss labais. 25. martā - Māras dienā notiek sievišķās būtības modināšana, lai nākotnē būtu auglība.

ŪSIŅŠ AR ZIRGIEM PIEGUĻĀ

Ūsiņi ierodas 7. un 8. maijā kā gaismas Dievs. Sākas vasaras laiks. Ir pirmā pieguļas nakts, kad izskrieties tiek nocietušies zirgi, no meža lavās izsalkuši vilki - „Tumša nakte, zaļa zāle, laukā laidu kumeliņu...”

Ūsiņa zīme ir veiksmei, tā ir nakts burvība, Ūsiņa zirgi – Saules vedēji. Laukā tiek klāts mielasts – gaļa, piens...

„Iemācīšu dziesmu pret skauģiem un uguns dziesmu, runāsim par Jāņu svinēšanu,” rītdienas plānos dalās Julgī.

Ik pa brīdīm uzmanību prasa mazā Anna Ki. Uz „Baltās Avīzes” vaicājumu, vai izdodas sadalīt uzmanību, Julgī atzīstas, ka nav viegli. „Tā kā visu daru nopietni un no sirds, enerģiju atdošu 3x3niekiem un meitiņai, vienā brīdī jutu, ka, atspiedusies pret sienu, stāvu un iemiegu.

Līviem ir mijkrēšļu stunda, kad saule noriet, ģimene sanāk kopā, atsežas un pārrunā, kas izdarīts, kā veicies, ko darīs, uzrunā bērnus, lai uzzinātu, kā viņiem klājies. Svarīgi saglabāt šo mijkrēšļa stundas tradīciju – uz brīdi apstāties. Vajag telpu arī sev vienam. Manuprāt, arī šajā nedēļā katram tāds brīdis jāatrod,” ieteic viedā Julgī.

Ilze Brinkmane

MAIRA DZEŅA,
ANDRA TOMAŠŪNA

FOTOSTĀSTI

DODAM OTRO ELPU SVECĒM UN BURCIŅĀM

Zanes Bukšas foto

„Ja ieraudzīšu salvetes vai ietinamos papirus ar skaistiem ziedu rakstiem vai citiem zīmējumiem, tad varu arī nenopirkt maizi, bet tos nopirkšu,” atzīstas Ināra Ozoliņa, kura aizrautīgi stāsta un rāda kā ar dekupāžas metodi balta svece pārtop par mākslinieciski greznu. Krāsainu sveici tā var aplīmēt ar baltiem makaroniem, miltiem....

Elīna Parādniece (25 gadi) stāsta, ka pabeigusi no ādas šūdināt pasta-

las, par ko ilgi jau sapņojusi, jo tādas gribējusi vilkt gadskārtu godos, bet

salvetei ātrāk pielipt pie sveces, teic, ka 19. jūlijā viņai paliks 11 gadi. Tāpat pavisam drīz. Man arī drīz būs 11, piebilst rīdziniece Alma Liepa. „Mani sauc Lelu Stalte un man ir septiņi gadi,” atklāj mazākā no lielākajiem, bet darbiņu paveikusi gandrīz vai pirmā. Rīdzinieks Ričards Plūģis (8 gadi) stāsta, ka darbojas floristikā, jo uz tūrieni pieteikusies viņa deju partnere, bet patīk arī šeit. Ričards savu sveci izrotās ar daudzkrāsainiem gliemežu vākiem.

Atnākusi arī Mētra Krūmiņa (16 gadi) un gatava ķerties pie darba. Līdz sveču marmorēšanai vēl jāpagaida, jo vajadzīgie materiāli vēl uzkarst.

„Mēs dodam otro elpu svecēm, tukšām stikla burciņām. No nekā top kaut kas skaists, darbojos par krīzes menedžeri. Dots devējam atdodas dubultā, tādēļ labprāt dalos ar to, ko pati esmu izdomājusi,” teic I. Ozoliņa. Ikdienā viņas darbs saistās ar sociālā darba projektiem. Viņa palīdz atklāt talantus arī cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. „Izgatavotos darbus nofotografēju un ievietoju interneta portāla draugiem.lv galerijā. Gandarī, ka saņemu daudz labu atsauksmju un lūgumu pateikt, kā to vai to izgatavot, tad labprāt stāstu,” atklāj I. Ozoliņa.

Ilze Brinkmane

SVEICAM SPORTISTUS

Vakarnakt risinājās tradicionālais „nakts volejbols”, kurā piedalījās aptuveni 30 cilvēki, vecumā no 11 līdz 45 gadiem. Kopā bija piecas komandas – „A-komanda”, „B – komanda”, „Skunksi, āpši”, „Garšīgais” un „Kaijas”. Sīvā cīņā pirmo vietu ieguva komanda „A-komanda”, otrie palika komanda „Garšīgais”, bet godpilno trešo vietu ieguva komanda „Kaijas”.

Trešdien nometnes dalībniekiem bija iespēja piedalīties jautrajās

stafetēs. Kopā piedalījās četras komandas – „Mārupes gurķi”, „Bliezējķenguri”, „Niggas” un „Fejas”. Komandām tika doti deviņi uzdevumi, dažādām aktivitātēm ar baloniem. Saskaitot iegūtos rezultātus, uzvaras laurus plūca komanda „Niggas”, otro vietu ieguva „Fejas”, bet trešo „Mārupes gurķi”. Apsveicam!

Zane Bukša
Maira Dzeņa foto

KO NU, ANDRIEV... (5)

SILIŅŠ NERETĀ

soliņa un lasījis grāmatu. Jā, laikā, kad nopērtie sievieši skrēja uz diķi, es biju iedzīlīnājis grāmatā "3x3 Ārpus Latvijas, 1981-2011" Nu un tad? Ja es nebūtu šķīstījis grāmatu, tad man tie paši pārmetēji teiktu, ka es esmu tur, lai skatītos uz plikiem sieviešiem!

Labs vakars, labi ļaudis!

Nemaz nezinu no kura gala sākt. Es vakar minēju, ka Tupešu Jānis Jaungulbenes 3x3 nospēra manu pāva asti. Vienalga, ko viņš saka, tā bija. Laikrakstā "Ligzda", 1999. gadā rakstīts:

"Noslēguma koncertā, ko mēs abi vadījām pārgērbti par putniem, pārsteidza Tupeša patētiskie mēģinājumi lidot un nespēja pacelties gaisā. Viņš tai brīdī tēloja kādu mājputnu ar gaiļā iezīmēm, bez dziļākas izpratnes par šī putna būtību un uzdevumiem. Viss, ko viņš zināja par gaiļi, bija, ka pēdējais nedēļ olas. Manās acīs viņš izskatījās vairāk pēc veca planiera nekā gaiļa."

Ap manu pāva asti bija apsīets zīda apgleznošanas ievirzes vadītājas Dianas Apeles darinātais lakats, kura noslēguma koncertā publiski paziņoja, ka es to esot, kopā ar asti, nomētājis. Fakts ir, ka mana ģērbēja bija Tupešu Māra, kas entuziastiski piestrādāja, lai mani izspokotu. Pēc sarīkojuma mani no astes atbrīvoja viņas laulenis. Nu labi labi, tas viss ir "ūdens zem tilta", kā angļi saka.

Vakar bija atbraukusi viļāniete, mūziķe Vivita Skurule. Nikšanā esam tikai pāris cilvēku. Sporta hallē danco. Vivita dabūjusi akordeonu, un mēs 3-4 nīcēji dziedam, kamēr laiks no draugiem šķirties pienācis. Bona note!

Kaļu rotas līgavai... Vai nu līgavai vai kādam citam, bet kalts tiek ar lielu nopietnību. Smaidīgus ģimjus neredz. Kalēju starpā ir arī viena no daiļā dzimuma – Marina Zāraka, kas kopā ar Ilgvaru Zāraku vada ievirzi.

Darbņica ir netālu no dienesta viesnīcas uz klāja lauka. Uz sienas ar kritu rakstītas instrukcijas un piezīmes: stiepšana, ciršana, spundēšana, caurumu sišana, locīšana, tordēšana. Metāli: varš, bronza, dzelzs, tērauds. Paraugu zīmējumi arī grezno sienu. Pagatavotie priekšmeti stāv uz galda – melni un ļoti glīti.

Eimu pie Ārijas mācīties runas mākslu: kur jābāž mēle, lai izrunātu "r" skaņu, kā jābāž šis un kā jābāž tas. Dalībniekiem pa kārtai liek darīt vingrinājumus. Ja es pareizi sapratu, tad viens skanēja apmēram tā: klibi, bikli, bikli kraukļu klintīs glūn.

Atceros no saviem teātra studijas laikiem, kad bija jāskaita par baltiem ērgļiem, kam spalvas saulē mirdz un laistās un mazo Almu, kas rasā bradā.

Tagad es jums uzdošu vingrinājumu. Skaitiet, cik ātri varat! Gatavi? Kas to koku apkapāja? Nu, cik no jums koku apkapāja un cik no jums koku apkak---? Atzīstieties!

Domāju es domas dziļas,
Kādēļ laime mani nīd?
Viss, ko daru viss man viļas,
Visās vietās kāja slid.

Man uzbrūk, ka es pirtāžas laikā pie pirts diķa sēdējis uz

Iemetu aci stikla apgleznošanas ievirzē. Vasaraudžu jūra. Vienīgais izņēmums Agris Miks, sēd pie galda ar pašpindzelētu pudeli rokās un apmierinātu smaidu uz mužas.

Pie Natālijas Grīnvaldes lellēm, gan tikai garāmejojot, un tālāk uz politiku pie Anša Bogustova, lai pavērotu, vai tur nevalda neonacistu tendences. Visa audience jau bija sadalīta politiskās partijās, bet, kā vienmēr trūka galēji kreisā spārna. Man, kas biju ieradies pārstāvēt Putina partiju "Vienotā Krievija", tur nebija ko darīt. Dasvidāņje un prom.

Pie Julgī Staltes pavērot kā svin gadskārtu godus ģimenē. Kamēr Julgī svin godus, Ventiņš stumda apkārt ratiņos pa nometni viņas atvasi. Man ir grūtības saprast, kas notiek. Ritmiski vingrinājumi pirkstiem, kājām, tad kopā ar skaņu. Ciao un prom. Skolas priekšā Inese Krūmiņa diriģē dziesmu/rotaļu. Starpbrīdis. Man arī.

No bērna mutes: beidzot jēdzīgas vakariņas!

Ceturtdienas vakarā "Brīvais mikrofons" Neretas brīvdabas estrādē. Kā viena no galvenām atrakcijām jāmin nometnes politiskā smagsvara Anša Bogustova kritiens no estrādes beņķa. Pēc beidzamām ziņām cietušais ir vienā gabalā, ko gan nevar teikt par attiecīgo mēbeli, kas zem viņa sēdamvietas burtiski sašķīdusi skalos.

Uzstājās "pop-zingeri," instrumentālisti, vokālisti, sākot no trīs gadu vecuma, un Vitolu ģimene. Vienā vārdā – dziesmots maratons.

Vitolu ģimene
Saulē spoža, varena.
Varavīksne garena
Garens ir arī Brīvais mikrofons.

Nikšanā esam ap 30 ļaužu un viens gauži nonīcis bērns. Ploškas ir izdegušas, bet, kā par brīnumu, ir elektriskā gaisma. Dziedam ziņģes, dziedam tautasdziesmas, dziedam šlagerus, līdz vēlai rīta stundai.

Mans atvadu sarīkojums Ciemos pie Ulda Siliņa notiks Purciema Apavu un ādas apstrādes telpās. Humors, dziedāšana un nikšana. Kāpēc atvadu sarīkojums? Tāpēc, ka nākotnei ir viena otra nepatīkama lieta padomā.

Es esmu apdāvināts: no Viktora Jurčenko trauks ar medu, no Kušku Ievas un Lauras 3 kartupeļi, kotletes ar rozīnēm un saldais ēdiens, no Tomašūna bundža alus. Sirsnīgs paldies!

NOKLAUSĪTAS SARUNAS

Jauki, ka saulīte staigā pa zemes virsu, bet viss tā izkaltis, ka nav ne puķu, ne citu zaļumu, ar ko rotāt Daudzinājuma vietu. Tiek lūgta latviskās virtuves saimnieka Tomsona tēva palīdzība, jo viņš dzīvo pie Lietuvas robežas, kur vēl saglabāties kāds nenopļauts zaļums. Kad atbildīgā par Daudzinājuma vietas rotājumu Līga

Reitere stāsta, ka pašlaik varētu sameklēt vīgriezies, vītola vējmietīņu, bērza mejas. Tomsona tēvs ir nopietnā neizpratnē: „Es visu varētu sarūpēt – nozāgēt vītola zarus, saplūkt bērza mejas un vīgriezies, bet nesaprotu, kam domāti tie mietīņi un pie tam no vēja.”

Redakcijas sastāvam fotosesija. Tuvojoties nobeigumam, Uldis Siliņš saka: „Vai tad jau viss? Pie visiem kokiem vēl

nenobildējāmieš.”

Pēc mokošās fotosesijas un nogurdinošās sieviešu pielūgsmes Uldis Siliņš ir nolēmis nākošgad strādāt kādā citā ievirzē.

Jānis Atis Krūmiņš paver redakcijas durvis un saka: „Kur šeit ir informācijas centrs, esmu iznācis no meža un neko nezīnu.”